

สรุปผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเฝ้าระวังการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม
รายการตัวชี้วัดเฝ้าระวัง
“ประชากรไทยอายุตั้งแต่ ๑๕-๕๙ ปี มีกิจกรรมทางกายเพียงพอต่อสุขภาพ”
รอบ ๕ เดือนหลัง
กองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ

.....

การส่งเสริมกิจกรรมทางกายและการลดพฤติกรรมเนือยนิ่ง ให้ประโยชน์ ต่อสุขภาพ เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสังคม ซึ่งการส่งเสริมกิจกรรมทางกายและลดพฤติกรรมเนือยนิ่งของประชาชน มีความเกี่ยวข้องกับ “วิถีชีวิต” จำเป็นต้องมีการประสานการทำงานจากหลากหลายภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง อาทิ ภาคการศึกษา การทำงาน การคมนาคม การบริหารจัดการเมือง การกีฬาและนันทนาการ การท่องเที่ยว และ ชุมชน

กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมอนามัย มีภารกิจหลักในการส่งเสริมสุขภาพของประชาชน ได้จัดทำ แผนการส่งเสริมกิจกรรมทางกาย (พ.ศ. 2561 - 2573) ผ่านคณะกรรมการพัฒนาแผนการส่งเสริมกิจกรรมทาง กาย โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทุกภาคที่เกี่ยวข้อง ผ่านการจัดประชุมกลุ่มย่อยผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้อง และการจัดประชาพิจารณ์ทั่วประเทศ เพื่อนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะมาประกอบการจัดทำแผนฯ โดย สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์โลกด้านการส่งเสริมกิจกรรมทางกาย (Global Strategy on Physical Activity) ขององค์การอนามัยโลก และแผนปฏิบัติการส่งเสริมกิจกรรมทางกายระดับโลก (พ.ศ. 2561 - 2573) (Global Action Plan on Physical Activity) หรือ GAPPA

ทั้งนี้ รัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุขได้นำเสนอแผนการส่งเสริมกิจกรรมทางกาย (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๓) ต่อคณะรัฐมนตรี ผ่านสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณาตาม ขั้นตอนของการเสนอแผนระดับที่ ๓ เป็นที่เรียบร้อย และกำลังอยู่ในขั้นตอนการพัฒนาและเสนอแผนปฏิบัติ การการส่งเสริมกิจกรรมทางกาย (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๓) ต่อสำนักงบประมาณ และสำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เพื่อตอบสนองต่อแผนการส่งเสริมกิจกรรมทางกาย (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๗๓) การดำเนินการจัดเก็บ ข้อมูล ประชาชนในช่วงอายุ ๑๕-๕๙ ปี เน้นในประชากรกลุ่มวัยทำงาน โดยบูรณาการร่วมกับ คลัสเตอร์วัย ทำงาน และออกแบบการจัดเก็บข้อมูลเฝ้าระวังที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในกิจกรรม นำไปสู่การปฏิบัติได้ (Information for action) เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานในการลงพื้นที่เก็บข้อมูล ร่วมกับศูนย์ อนามัยที่ ๒ พิษณุโลก โดยเป้าประสงค์ : มีระบบเฝ้าระวังการมีกิจกรรมทางกาย ในประชาชนกลุ่มวัย ทำงานช่วงอายุ ๑๕-๕๙ ปี

เพื่อให้การนำแผนการส่งเสริมกิจกรรมทางกาย (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๓) และแผนปฏิบัติการการ ส่งเสริมกิจกรรมทางกาย (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๓) ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะได้ใช้เป็นกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนการส่งเสริมกิจกรรมทางกายในชีวิตประจำวันสู่ประชาชน อันจะ นำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในประเทศต่อไปนั้น ทางภาคี

เครือข่ายหลัก จำต้องวางระบบสนับสนุน โดยเฉพาะการพัฒนาระบบเฝ้าระวังการมีกิจกรรมทางกาย รายละเอียดดังต่อไปนี้

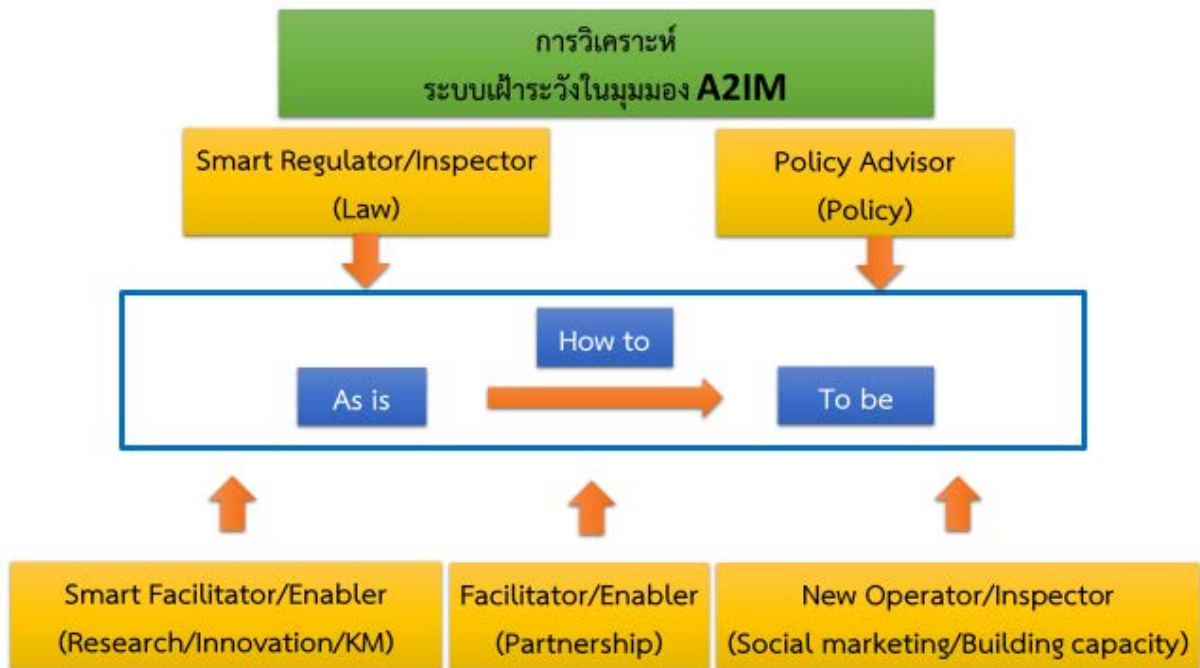
๑. การจัดทำและปรับแผนการดำเนินงานเฝ้าระวังในระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมของกองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการส่งเสริมกิจกรรมทางกาย (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๓) และแผนปฏิบัติการการส่งเสริมกิจกรรมทางกาย (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๓) ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีหลักฐานในการประเมินคือ ผลการวิเคราะห์ จุดแข็ง-จุดอ่อน โอกาสในการพัฒนา (เอกสารหมายเลข ๑.๑) และแผนการปรับปรุงระบบเฝ้าระวังของหน่วยงาน (เอกสารหมายเลข ๑.๒)

๒. การดำเนินงานตามแผนที่ปรับปรุง และการจัดเก็บข้อมูลตามประเด็นการเฝ้าระวังในรอบ ๕ เดือนแรก ให้เป็นปัจจุบัน พร้อมจัดเก็บในแหล่งที่สามารถเข้าถึงได้แบบ online ใน website ของหน่วยงาน หรือระบบสารสนเทศสนับสนุนด้านการส่งเสริมสุขภาพ และอนามัยสิ่งแวดล้อม โดยมีหลักฐานในการประเมินคือผลการดำเนินงาน ตามแผนที่ปรับปรุง สามารถเข้าถึงได้แบบ online (เอกสารหมายเลข ๒)

๓. มีการจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวัง โดยแสดงให้เห็นถึงการนำเครื่องมือของ A๒IM มาใช้ในการดำเนินงาน โดยมีหลักฐานการหมอบหมายให้เข้าร่วมประชุมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถอดบทเรียน ระบบเฝ้าระวังงานส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย ในวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุมสำนักอนามัยเจริญพันธ์ (เอกสารหมายเลข ๓)

การวิเคราะห์ระบบส่งเสริมกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ ด้วย A๒IM

การวิเคราะห์ระบบเฝ้าระวัง เพื่อเป็น “Smart surveillance”

วิเคราะห์บทบาทหลักและบทบาทรองของกองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ

บทบาทหลัก (อำนาจหน้าที่ ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๕๒)

๑. ศึกษา วิจัย พัฒนาและประยุกต์องค์ความรู้ เทคโนโลยี และรูปแบบการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ
๒. พัฒนาและจัดทำเกณฑ์มาตรฐานด้านการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ
๓. ให้คำปรึกษา แนะนำ ส่งเสริมและสนับสนุนกลไกการดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานด้านการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ
๔. พัฒนาระบบเฝ้าระวังและการติดตามประเมินผลด้านการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพของประชาชน
๕. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

บทบาทรอง

๑. พัฒนาร่วมมือกับภาคีเครือข่ายด้านกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ

บทบาทภาครัฐ As is : Operator

To be : New Operator : Smart Surveillance

แนวทางการพัฒนาองค์กร (How to ?) : พัฒนาระบบเฝ้าระวังการมีกิจกรรมทางกาย

บทบาทใหม่ : พัฒนาระบบสนับสนุนการส่งเสริมกิจกรรมทางกาย

กระบวนการทำงานใหม่ : พัฒนาระบบเฝ้าระวังการมีกิจกรรมทางกาย

การพัฒนาระบบเฝ้าระวังและการติดตามประเมินผลด้านกิจกรรมทางกายของประชาชน โดยการพัฒนา
ระบบเฝ้าระวังสถานการณ์กิจกรรมทางกาย และผลักดันตัวชี้วัดเฝ้าระวังการมีกิจกรรมทางกายเข้าไปใน
คลังเตอร์ KISS ของระบบเฝ้าระวังกรมอนามัย

๔. สรุปผลการดำเนินงานและถอดบทเรียน โดยมีหลักฐานแสดงผลการสรุปผลการดำเนินงานและ
ถอดบทเรียน นั้น กองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ อยู่ระหว่างการติดตามและเก็บข้อมูลข้อมูลเฝ้าระวัง
พฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ และการมีกิจกรรมทางกายที่เพียงพอต่อสุขภาพของกลุ่มวัยทำงาน ระหว่าง

พฤษภาคม – กรกฎาคม ๒๕๖๑ ณ จังหวัดพิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์ (เอกสารหมายเลข ๔.๑-๔.๔) ทั้งนี้ แผนการประเมิน / ติดตามข้อมูลเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์และการมีกิจกรรมทางกายที่เพียงพอต่อสุขภาพ ของกองกิจกรรมทางกาย ร่วมกับศูนย์อนามัยที่ ๒ พิษณุโลก ระหว่างเดือนพฤษภาคม – กรกฎาคม ๒๕๖๑ ดังนี้

จังหวัด	วันที่
พิษณุโลก	๒๑-๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑
เพชรบูรณ์	๑๘-๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๑
สุโขทัย	๒๕-๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๑
อุตรดิตถ์	๙-๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑
ตาก	๑๖-๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ตารางการติดตามและเก็บข้อมูลข้อมูลเฝ้าระวังพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ และการมีกิจกรรมทางกายที่เพียงพอต่อสุขภาพของกลุ่มวัยทำงาน

๕. นำผลการดำเนินงานและเฝ้าระวังทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ไปเผยแพร่ ใช้ประโยชน์ และขยายผล ลงไปสู่ระดับ เขต จังหวัด อำเภอ เพื่อสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย โดยมีหลักฐานรายงานผลสำเร็จในการเผยแพร่ ใช้ประโยชน์และการขยายผล (เอกสารหมายเลข ๕)

ด้วยเหตุนี้ กองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ จึงได้ทำการศึกษาวิจัยการพัฒนางานประจำด้วยการทำวิจัย (R๒R) ที่แสดงให้เห็นถึงผลลัพธ์และประโยชน์อันเกิดกับประชาชน และจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการกำหนดนโยบายการด้านการส่งเสริมสุขภาพ (Policy implication) และแนวทางในการพัฒนาขับเคลื่อนการส่งเสริมกิจกรรมทางกายในประชากรวัยทำงาน อายุ ๑๕-๕๙ ปี สามารถเข้าถึงและตอบสนองความต้องการของประชาชน และจัดทำนโยบายการเฝ้าระวังการส่งเสริมสุขภาพด้านกิจกรรมทางกาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

.....